

Nyomtatott és online sajtó

Novák Katalin: A szétszakított testű magyarság lélekben mégis együtt tud lenni

2023. október 29. – MTI, ORIGO, MagyarNemzet, 168óra, Index.hu, Mandiner

A szétszakított testű magyarság lélekben mégis együtt tud lenni - mondta Novák Katalin köztársasági elnök vasárnap az új marsdeni magyar református templom szentelésén Ausztráliában. A köztársasági elnök templomszentelési istentiszteleten mondott beszédet, valamint részt vett a felújított Magyar Ház avatásán Marsdenben. Novák Katalin megköszönte a résztvevőknek, hogy ápolják és gazdagítják magyarságukat, a magyar nyelvet, és hogy a gyermekeiknek is továbbadják mindezt a templomi, gyülekezeti és kulturális közösségeikben és leginkább a családjaikban. A magyarság bölcsője a család, ugyanúgy, ahogy a szuverenitásunk és a hit bölcsője is a család - hangsúlyozta. Novák Katalin emlékeztetett: a magyar közösség összefogott annak érdekében, hogy megmutassa, itt Ausztráliában is nemcsak magyar jelen, hanem magyar jövő is van.

Gulyás Gergely: a 21. századot a nemzeti összetartozás évszázadává kell tenni

2023. október 29. – MTI, Hirado.hu, ORIGO, MagyarHírlap, Ma7.sk, Felvidek.ma, Népszava

A 21. századot a magyar gyarapodás és a nemzeti összetartozás évszázadává kell tennünk - mondta Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter a marsdeni Magyar Kulturális és Jóléti Egyesület felújított épületrészének átadása alkalmából vasárnap Ausztráliában. A miniszter emlékeztetett: még három és fél évtizede sincs, hogy az anyaországban is szabadon élhetünk, hogy a magyar állam újra nemzetben gondolkodhat, hogy egy rendkívül nehéz század következményei után, a határon túli és a diaszpóra magyarságának létrejötte után már nem a történelmi tragédiák következményeként kell tekintenünk arra, hogy a magyarság a világban szétszóródva él, hanem erőforrásként is láthatjuk ezt. Hozzátette: sokan vannak, akik Magyarországtól nagyon messze is megőrizték magyarságtudatukat, ápolják anyanyelvüket. Noha új hazát kellett keresniük, ma is magyarként gondolnak önmagukra. Gulyás Gergely kifejtette, ha igaz, hogy akik a hazájuktól legmesszebbre kerülnek, azoknak a legnehezebb megóvni, megőrizni és továbbadni anyanyelvüket, ápolni magyarságukat, akkor senki nem veheti el az aranyérmét az ausztráliai magyarságtól.

Nagy János: a keresztény önazonosság megtartása a magyarság megtartását is jelenti

2023. október 29. – MTI, PestiSracok, Transtelex.ro, Hirado.hu, Maszol.ro, vajma.info,

A gyökerekhez történő ragaszkodás, a keresztény önazonosság megtartása a magyarság megtartását is jelenti, nem csak Erdélyben, hanem Magyarországon is - hangoztatta Nagy János államtitkár vasárnap az erdélyi Csekelakán, a magyar állami támogatással teljes egészében újjáépített református templom átadásán. A Miniszterelnöki Irodát vezető államtitkár szerint a mai Európában "gyanús szerzetnek" minősülnek az olyan templomépítő

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. október 30.

és templomfelújító kormányok, mint amilyen Magyarország kormánya, különösen, ha ez a tevékenység saját államhatárainkon túlra is kiterjed. "Valószínűleg nyugati barátaink nem tudják, vagy nem akarják tudni, hogy határa csak az országnak van, a nemzetnek nincs. A mi történelmi tapasztalataink éppen azt mutatják, hogy az egyházaknak adott támogatás sokszorosan térül meg, és áldásos tevékenységük nemcsak egy-egy közösségre, hanem az egész nemzetre kisugároz" - magyarázta az államtitkár.

Potápi Árpád János: Magyarország kiáll a székely autonómia mellett

2023. október 28. – MTI, MagyarNemzet, Szekelyhon, Hirado.hu, Demokrata, Magyar Hírlap, Vasarnap.hu

Az alaptörvény kimondja, hogy Magyarország felelősséget visel a határon túli magyarok sorsáért, így a székelyekért is - mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szombaton a Tolna vármegyei Tevelen, ahol a székely autonómia napjának előestéjén örtüzet gyűjtöttek a szolidaritás jeleként. Potápi Árpád János a teveli önkormányzat és a helyi székely kör rendezvényén emlékeztetett: a Székely Nemzeti Tanács 2015-ben döntött úgy, hogy október utolsó vasárnapja legyen a székely autonómia napja. A székely autonómia melletti kiállítás jeleként vasárnap Magyarországon, valamint a Felvidéken, Délvidéken, Kárpátalján és Erdélyben is fellobbannak az örtüzek - tette hozzá. Mint mondta, az örtüzek Székelyföld azon pontjain gyulladnak majd meg, amelyek kijelölik történelmi határait. A bukovinai székely származású politikus, aki a térség fideszes országgyűlési képviselője is, kitért arra: a bukovinai székelyek nem tehetnek mást, minthogy kiállnak a székelyek autonómiája mellett, mert "őseink mellé állunk oda, és gyerekeinknek, unokáinknak is szeretnénk biztosítani azt, hogy szabadságban, függetlenségben nőjenek fel Magyarországon, Erdélyben és az egész Kárpát-medencében.

Szili Katalin: október utolsó vasárnapja a székely autonómia napja

2023. október 29. – MTI, Hirado.hu, Krónika, HírTV

Október utolsó vasárnapja a székely autonómia napja. Örtüzek, mécsesek gyúlnak e napon Székelyföld szerte, hirdelve az ott élő magyarság jogos igényét az autonómiára - olvasható Szili Katalin miniszterelnöki főtanácsadó közleményében, amelyet a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkársága vasárnap juttatott el az MTI-hez. Szili Katalin azt írta, lármafák jelzik, hogy egy önmagára, vívmányaira, kultúrájára egy kicsit is adó európai közösség nem hagyhatja figyelmen kívül a szülőföldjén boldogulni akaró, identitására büszke székelység törekvéseit. Arra is felhívta a figyelmet, hogy ha a demokrácia, a szubszidiaritás elve, a polgárok sorsa nem csak hivatkozási alap az Európai Unió számára, akkor támogatnia kell a nemzeti kisebbségi közösségek öngazgatási igényét.

Borbély Lénárd: mi magyarok, éljünk bárhol a Kárpát-medencében, összetartozunk

2023. október 29. – MTI, MagyarNemzet

Mi magyarok, éljünk bárhol a Kárpát-medencében vagy akár a nagyvilágban, összetartozunk - mondta a XXI. kerületi polgármester Csepelen, a Daru-dombnál, ahol a székely autonómia napján őrület gyújtottak a szolidaritás jeleként. Borbély Lénárd azt hangsúlyozta, a magyarokat összeköti közös múltjuk, közös kultúrájuk és közös örökségük. Ezeken felül "nemzeti kormányunk vezetésével összeköt bennünket a közös jövőnk is" - fogalmazott a politikus. Közlése szerint Csepelen az összetartozás tüzét a székely autonómiára gondolva már hosszú évek óta meggyújtják. Azzal, hogy évről évre egyre többen vannak ezen az eseményen, azt is jelenti, hogy "sikerült talán átütni azt a falat, amit 2004. december 5-én még nem lehetett" - mondta a polgármester. Ez egyebek mellett a határon túli magyarság megismerését célzó programoknak és a határon túli magyarok területet célzó iskolalátogatásoknak is köszönhető - fűzte hozzá Borbély Lénárd.

A székely autonomisták és a lottójegy esete

2023. október 29. – Transtelex.ro

Van Anthony de Mellónak egy elgondolkodtató története: Mikor egy jámbor, vallásos emberre nehéz idők jöttek, így imádkozott: Uram, tudod, hogy én hűen betartottam a parancsolataidat, a legjobb igyekezettel szolgáltalak, és sohasem kértem cserébe semmit. Most, hogy vénségemre itt maradtam semmi nélkül, életemben először kérlek, hogy segíts rajtam. Biztosan nem fogsz elutasítani. Tedd, hogy nyerjek a lottón! Minden este elmondta ezt, hetekig, hónapokig. De semmi. Egy éjjel, már teljesen kétségbeesve, így kiáltott fel: – Mért nem adsz már nekem egy esélyt, Istenem? Mire megszólalt fentről egy hang: – Adjál te nekem egy esélyt! Vegyél már egyszer bár egy lottójegyet! Ez jutott most eszembe a Székely Nemzeti Tanács „Székelyföld történelmi egyházainak gyülekezeteihez” intézett felhívásáról, hogy október 29-én, „Székelyföld Autonómiájának Napján” közösen imádkozzunk Székelyföld területi autonómiájáért”.

Eredeti helyén, eredeti formában – magyar állami támogatással újjáépített templomot avattak Csekelakán

2023. október 29. – MTI, Krónika, maszol.ro, hirado.hu

A gyökerekhez történő ragaszkodás, a keresztény önazonosság megtartása a magyarság megtartását is jelenti, nem csak Erdélyben, hanem Magyarországon is – hangoztatta Nagy János államtitkár vasárnap a Maros megyei Csekelakán, a magyar állami támogatással teljes egészében újjáépített református templom átadásán. A Miniszterelnöki Irodát vezető államtitkár szerint a mai Európában „gyanús szerzetnek” minősülnek az olyan templomépítő és templomfelújító kormányok, mint amilyen Magyarország kormánya, különösen, ha ez a

tevékenység saját államhatárainkon túlra is kiterjed. „Valószínűleg nyugati barátaink nem tudják, vagy nem akarják tudni, hogy határa csak az országnak van, a nemzetnek nincs. A mi történelmi tapasztalataink éppen azt mutatják, hogy az egyházaknak adott támogatás sokszorosan térül meg, és áldásos tevékenységük nemcsak egy-egy közösségre, hanem az egész nemzetre kisugároz” – magyarázta az államtitkár.

Több mint száz székelyföldi településen gyűjtöttak őrtüzet az autonómiaigény jeleként

2023. október 29. – MTI, Krónika

Több mint száz székelyföldi településen gyűltak ki vasárnap este az őrtüzek annak jeleként, hogy a terület őshonos lakossága igényt tart a területi autonómiára – közölte az MTI-vel Gazda Zoltán, a Sepsiszéki Székely Tanács elnöke, a megmozdulás főszervezője. A települések magaslatain sötétedés után meggyújtott őrtüzeknél a helyi szervezők mindenütt felolvasták a rendezvény kiáltványát, amelyet az őrtűzgyűjtást kezdeményező és szervező Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke, Izsák Balázs jegyez. „Megerősítjük, hogy nem változott elkötelezettségünk az autonómia iránt. Ismételten kijelentjük: Székelyföld területi autonómiája a béke, a biztonság és a jólét záloga, egy olyan jogi keret, amely garantálja Székelyföld polgárainak a teljes és tényleges egyenlőségét” – mutat rá a dokumentum. Az MTI-hez is eljuttatott kiáltvány szerint az SZNT bebizonyította, hogy a hatóságok akadályozása ellenére európai szinten tud fellépni Székelyföld érdekéért, megnyitva ezzel egy nemzetközi küzdőteret. A dokumentum szerint a mozgalom előtt áll egy másik feladat is: a székely nép önszerveződésének rendszerét, a székelyföldi személyi kártyát megteremteni és működtetni.

Többrendbeli hivatali visszaélés gyanúja miatt büntetőeljárás indult Soós Zoltán ellen

2023. október 27. – Krónika, maszol.ro, szekelyhon.ro, Bihari Napló

A korrupcióellenes ügyészség (DNA) marosvásárhelyi területi kirendeltsége arról tájékoztatta a megyeszékhely önkormányzatát, hogy Soós Zoltán polgármester ellen büntetőeljárás indult hivatali visszaélés miatt bizonyos személyek alkalmazása kapcsán. A DNA még május 23-án indította meg az eljárást Soós Zoltán ellen több ízben elkövetett hivatali visszaélés gyanúja miatt. Az ügy egyik tárgya a marosszentgyörgyi polgármesteri hivatal egyik szerződéses alkalmazottjának áthelyezése a szociális védelmi igazgatóság vezetői tisztségébe, a másik a jeddi községi jegyző áthelyezése a marosvásárhelyi városházára jogtanácsosi állásba, a köztisztviselők országos ügynökségének tájékoztatása nélkül. Az ügyészek amiatt is vizsgálódnak, mert a polgármester négy személyi tanácsadót alkalmazott a már meglévő kettő mellé, és ezzel a korrupcióellenes ügyészek szerint túllépte a szervezeti felépítésben előírt számot – írja az Agerpres.

Vasárnap több mint száz településen őrüzekkel emlékeztetnek Székelyföld autonómiaigényére

2023. október 27.- MTI, Krónika, szekelyon.ro

Őrűzekkel emlékeztetnek vasárnap a székelyföldi autonómiaigényre több mint száz településen Székelyföld Autonómiájának Napján – közölte az MTI-vel Izsák Balázs, a kezdeményező Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke. A szervezetnek eddig több mint száz település jelezte, hogy csatlakozik a kezdeményezéshez, amelynek keretében össznemzeti imára is hívnak. A részt vevő települések melletti magaslatokon gyűjtött őrűzeknél az SZNT kiáltványát is felolvassák. A székelyföldi helységek mellett erdélyi és magyarországi települések is csatlakoznak az őrűzgyűjtáshoz, jelezve szolidaritásukat a székelyföldi autonómiaigénnyel. Izsák Balázs emlékeztetett: 2015-ben gyűjtöttak először őrűzeket azzal a céllal, hogy kijelöljék, láthatóvá tegyék Székelyföld határait, amelyek nagyjából nyelvi és kulturális határok is. A rá következő évben a helyi közösségek azt kérték, hogy Székelyföld-szerte gyűljanak ki a tüzek, azóta évente október utolsó vasárnapján megtartják Székelyföld Autonómiájának Napját. Ez nagyjából egybeesik az SZNT megalakulásának évfordulójával, húsz éve, 2003. október 26-án jött létre.

Agrárfelsőoktatásban tanuló partiumi diákok számára hirdet ösztöndíjat a falugazdász hálózat

2023. október 27. – Krónika

A Kolozsváron, Nagyváradon és Temesváron mezőgazdasági szakon tanuló legjobb három partiumi diák számára hirdet havi 30 ezer forintos ösztöndíjat a Partiumi Falugazdász Hálózat. A Partiumi Falugazdász Hálózat ösztöndíj pályázatot hirdet a 2023-24-es tanévben is három, kitűnő tanulmányi eredménnyel rendelkező hallgatónak. Az ösztöndíj összege havi 30 000 forint (mintegy 390 lej), ezt az egyesület lejben folyósítja a kedvezményezetteknek. A pályázás feltétele, hogy a hallgató mezőgazdasággal kapcsolatos tanulmányokat végezzen, magyar ajkú, másod- vagy harmadéves, 30. életévét be nem töltött személy, akinek állandó lakhelye Szatmár, Szilágy, Bihar vagy Máramaros megyében van. A pályázótól motivációs levelet várnak, amelyben a diák leírja, milyen célból választotta ezt a szakot, és hogyan fogja kamatoztatni az itt szerzett tudását, melyek a jövőbeni tervei, milyen témában szeretné végezni kutatását a szakdolgozat elkészítéséhez.

Újjászentelik szombaton a felújított, 200 éves nagykárolyi evangélikus templomot, ahol a „Petőfi-csillárok” találhatóak

2023. október 27. – Krónika

Jubileumi ünnepség és istentisztelet keretében szentelik újjá szombaton a 200 éve épült, felújított nagykárolyi evangélikus-lutheránus templomot. Az istenháza, a Szatmár környéki gyülekezet és a felújítás jelentőségéről Fehér Attila kolozsvári evangélikus lelkész, esperes-főtanácsost kérdeztük, aki többek közt elmondta, fontosnak tartják, hogy Szatmár környékén is van egy kis „evangélikus sziget” a nagy „katolikus és református tengerben”. A templom

érdekessége, hogy ott találhatóak a városban működő egykori híres Aranyszarvas fogadó barokk csillárjai és állólámpái – ebben a fogadóban ismerte meg Petőfi Szendrey Júliát.

Kós Károly, Kallós Zoltán és más jeles személyiségek emléke előtt tisztelegnek muzsikával a Házsongárdban

2023. október 27. – Krónika

Jeles személyiségekre emlékeznek muzsikával a kolozsvári Házsongárdi temetőben halottak napján az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány és a Kallós Zoltán Alapítvány szervezésében. Amint a szervezők közölték, emlékezni kívánnak halottak napján olyan személyiségekre, akiknek az erdélyi népi kultúra fennmaradásában szerepe volt, a néprajz- és hozzá kötődő társadalomtudományok művelői voltak, vagy olyan művészek, akik alkotásaikban az erdélyi népi kultúrát, hagyományt, értékeket megörökítették. Az idei évben a következők nyughelyénél gyűjtanak gyertyát: Kriza János unitárius püspök, népköltészeti gyűjtő, költő, Demény Piroska kolozsvári zenetanár, népzene gyűjtő, Könczei Ádám néprajzkutató és Tolna Éva tanár, költő, író, művelődésszervező, Kallós Zoltán néprajzkutató, népzene kutató, Makár Alajos festőművész, Dr. Kós Károly néprajzkutató, muzeológus, építész, író.

Egész alakos Petőfi-bronzszobrot, Deák Árpád alkotását avatják fel hétfőn Szatmárnémetiben

2023. október 28. – Krónika

Még le van takarva a hétfő délutáni avatásig, de már helyén van az új, egész alakos Petőfi-bronzszobor a szatmárnémeti István-téren – adta hírül a helyi sajtó. Deák Árpád nagyváradi szobrászművész készítette az egész alakos bronzszobrot, amelyet hétfőn délután 16 órától lepleznek le. Semjén Zsolt magyarországi miniszterelnök-helyettes lesz a hétfői, szoboravató ünnepség díszvendége, beszédet fog mondani Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke is – idézte Kereskényi Gábor szatmárnémeti polgármestert, RMDSZ-elnököt a szatmári Friss Újság. Az ünnepségen Kereskényi is fel fog szólalni, mielőtt az István-téri parkban a Petőfi szobrot leleplezik. Kereskényi arról is nyilatkozott, hogy a költő új, egész alakos szobra a Petőfi-mellszobor helyét veszi át a régi kórház előtti parkban és elmondta azt is, hogy mi lesz a sorsa a régi, szintén Deák Árpád által készített alkotásnak.

Ér-e bármit is a székely tömb mint olyan?

2023. október 29. – B. Kovács András – Krónika

A szerző szerint „Folyik a Brassótól keletre és északra évszázadokig fennálló nyelvhatár feljebb szorítása, tucatnyi településen fordul meg az etnikai arányszám napjainkban. Kimondott kedvezményekben részesülő új lakók érkeznek a székely falvakba és városokba is, mint Aldoboly, Illyefalva, Sepsiszentgyörgy, Uzon, Lisznyó, Bikfalva, Zágon, és tucatnyi más település példája igazolja. Mielőtt lemondanánk róla, érdemes lenne elgondolkodni azon, van-e értelme a székelység eddigi történelmi létkerete, a 450-nél is több települést felölelő tömbszerű földrajzi egysége megvédésének az általa 75-85 százalékos többségben belakott 13

ezer négyzetkilométeren? Leszakított nemzetrészként ehhez ragaszkodnunk természetes lenne, de kisebbségként – amiként az utódállamok kezelni kívánnak bennünket – sem lehet mindegy számunkra e kérdés megválaszolása”.

Szórványoktatási konferenciát tartott az RMPSZ a hét végén, a vizsgatételekről, az egyiskolás megyékről is tanácskoztak

2023. október 29. – Krónika

Az egyiskolás megyék helyzetéről is szó esett Nagyenyeden, a Bethlen Gábor Kollégiumban tartott szórványoktatási konferencián, amelyet a hétvégén tartott a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ) – közölte Facebook-oldalán a szövetség. A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége az RMDSZ Szórvány Frakciójának kezdeményezésére évente egyszer konferenciát szervez a szórvány oktatási helyzet aktualitásainak megvitatása céljából. Burus-Siklódi Botond, az RMPSZ országos elnöke az egyiskolás megyék helyzetéről, a buktatókról, és a vizsgatételek kérdésköréről értekezett az Iskola Alapítvány képviselőivel. A beszélgetést Winkler Gyula, európai parlamenti képviselő moderálta. Burus-Siklódi Botond ismertette az RMPSZ mindhárom területi oktatási és módszertani központjának – a Partiumi (Nagyvárad), a Gál Kelemen (Kolozsvár), és a Székelyföldi Oktatási és Módszertani Központ (Csíkszereda) – a szórványoktatást támogató szolgáltatásait. Mint elhangzott, felszerelt és naprakész könyvtárak mellett mindhárom központban évközi továbbképzéseket szerveznek, amelyek megszólítják a szórványterületek pedagógusait is.

Szórványoktatási konferencia Nagyenyeden – Kelemen Hunor: a magyar oktatás erős és versenyképes kell legyen

2023. október 29. – maszol.ro

Az RMDSZ Szórvány frakciója által kezdeményezett és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével (RMPSZ) közösen október 27–28-án megszervezett Fehér megyei eseményre tíz megyéből érkeztek a résztvevők. A rendezvényt az RMDSZ Ügyvezető Elnöksége támogatta. Az esemény a péntek esti, a szórvány frakció képviselői és a pedagógusok közötti baráti beszélgetéssel indult, amelyre festői környezetben, nagyenyedi tónál levő vendégfogadónál került sor. Szombaton a Bethlen-kollégium díszterme adott otthont a köszöntőkből és panelbeszélgetésekből álló programnak, amelyet Szócs Ildikó igazgató konferált, aki kiemelte: az oktatás terén nagyon fontos az állandó kapcsolattartás, ezzel a konferenciával pedig „a lélektől-lélekig utat rövidítjük le”. Az eseményen Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke hangsúlyozta: az oktatást a szövetség mindig prioritásként kezelte, az RMPSZ-szel való jó együttműködésnek köszönhetően pedig pontos rálátást kaptak a szórványmegyékre, így számos problémát sikerült megoldaniuk. „Az elmúlt években tovább erősítettük a szórványkollégiumi rendszert, hogy minden gyereknek legyen lehetősége magyarul tanulni.

Hamarosan elkészül a gácsi Csontváry-emlékház, itt lesz a község múzeuma is

2023. október 27. – bumm.sk

Befejezéséhez közeledik az a projekt, amelynek keretében Csontváry Kosztka Tivadar festőművész emlékházává alakítják az egykori óvoda épületét. A gácsi (Halič) múzeum is helyet kap az épületben. Az év végén nyitnák meg a múzeumot, ahol interaktív elemek és kávézó is lesz – tájékoztatót pénteken, a Csontváry-emlékház ünnepélyes bemutatóján Alexander Udvardy, a község polgármestere. „Csontváry munkásságát és a falu történetét is megismerhetik majd a kiállítás látogatói. Igyekeztünk úgy felépíteni a kiállítást, hogy az interaktív elemeket is tartalmazzon, amelyek segítségével tájékozódhatnak és játékos formában ismerhetik meg az érdeklődők a festő életét és a falu történetének legjelentősebb pillanatait” – magyarázta Udvardy. A Csontváry-emlékházat és a múzeumot az egykori óvodaépületében rendezték be. Az Interreg határon átnyúló programból több mint 800 ezer eurót kapott a projekt megvalósítására az önkormányzat, és további forrásokat hívott le a legkevésbé fejlett járások számára elkülönített alapból. „Hátra van még a területrendezés, pihenőhelyet alakítunk ki a területen.

Érsekújvárbán tartotta ülését a Szövetség Nyitra megyei frakciója

2023. október 27. – felvidek.ma

Érsekújvárbán, az Összevont Középiskolában – Elektrotechnikai Szakközépiskolában tartottuk meg megyei képviselőcsoportunk, a Szövetség Nyitra megyei frakciója tanácskozását. Általában az egyik Nyitra megye által fenntartott intézményben szoktuk a tanácskozást megtartani, hogy a megyei képviselők ismerkedjenek meg a konkrét megyei intézménnyel, másrészt információkat, ismereteket szerezhessünk az adott megyei intézmény tevékenységéről, sikereiről és gondjairól. Így megtudjuk, miben segíthetjük az adott megyei intézmény törekvéseit, terveinek megvalósítását. A megyei képviselőcsoportunk tanácskozásának kezdetén PaedDr. Takács Lucia, a középiskola igazgatója vázolta az iskola tevékenységét, különös tekintettel a nemrég befejezett megaberuházás részleteire. A középiskola szakmai oktatása színvonalának növelése céljából az IROP alapból 2,15 millió € értékben valósított meg beruházást. E beruházás kezdetén, 2015-ben az MKP akkori Nyitra megyei képviselőcsoportja nevében javasoltam, hogy ilyen jellegű beruházás valósuljon meg az érsekújvári középiskolában.

Mennyire lesz stabil a negyedik Fico-kormány? Interjú Öllös Lászlóval és Tokár Gézával

2023. október 27. – ma7.sk

A félelnöki rendszer felé tett egy lépést Szlovákia, miután Zuzana Čaputová visszautasította Rudolf Huliak kinevezését? A heterogén SNS-frakción bukhat meg a kormánytöbbség? Hogyan tudja bővíteni a szavazótáborát a parlamenten kívül rekedt Szövetség? Öllös László és Tokár Géza politikai elemzőket kérdeztük. "A köztársasági elnök döntése a politikai rendszer egészét érinti. Vonatkoztassunk el egy pillanatra a jelölt személyétől. Szlovákiában a parlamenti választások eredményeképpen a parlamenti többség dönthet arról, hogy ki kormányozzon. Ha

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. október 30.

az államfő elutasíthatja a kormánytöbbség jelöltjeit, akkor már nem parlamentáris, hanem félelnöki rendszerről beszélhetünk, olyanról, amely például Franciaországra jellemző. Ott a parlamentnek és az elnöknek meg kell egyeznie abban, hogy kik alkothassák a kormányt. Előfordulhat olyan helyzet, hogy a köztársasági elnök és a kormánytöbbség eltérő politikai oldalról érkezik, hiszen az államfőválasztás és a parlamenti voksolás időpontja nem esik egybe. Ilyen esetben a külpolitika az elnök kezében marad, és néhány tárca élére az államfő jelöltjei kerülnek.

Felvidéki muzikával Délvidékre - Az októberi zentai vonósképzés tapasztalatai

2023. október 27. – ma7.sk, felvidek.ma

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet adott otthont a vajdasági vonószenekezők vezetői részére szervezett októberi továbbképzésnek. Vavrincez András népzeneész, a Hagyományok Háza zenei könyvtárosa a Felföld kistájainak népzenejét ismertette meg az egybegyűltekkel. „Az októberi zentai továbbképzésen a vajdasági vonószenekezők primásai vettek részt, de a tizenöt jelentkező között azért akadt brácsás és bőgős is. A 21-ei kurzus ötletét az adta, hogy az itteni zenészek nagyon sokat muzsikálnak a délvidéki népzene kivül is – gondolok itt az erdélyi repertoárra, ami leginkább megfogja a kezdő zenészeket, s valóban a legizgalmasabb anyagnak tekinthetjük –, de kevésbé ismerik például a felvidéki, vagy a dunántúli népzene” - fogalmazott az előadó. Mint mondta, ezek már sokkal korábban kihaltak a mindennapi használatból, de kötelességünk ráéreztetni, hogy e muzsikáknak is megvan a maga szépsége és helye a magyar népzene palettáján. „Ez inspirált engem egy összefoglalóra, ami az idő rövidege miatt végül a felvidéki muzsikára korlátozódott.

Templomok bővületében

2023. október 28. – ma7.sk

Fennkölt módon festette meg Gömör-Kishont gótikus templomait az almagyi Agócs Róbert, aki hívő emberként mindig is vonzódott a szakrális témákhoz. A rimaszombati Matej Hrebenda Könyvtárban kiállított akvarellsorozat az Európai Örökség 12 gömöri templomát mutatja be. A tárlat a Falfestmények éve programsorozathoz kapcsolódóan készült el a könyvtár felkérésére. Az intézmény a Besztercebányai Megyei Turisztikai Hivatallal együttműködve azt a célt tűzte ki, hogy a rendkívül értékes és egyedi templomokat ilyen vonatkozásban is népszerűsítse. Nem mellesleg egy ismertető kiadványt is készítettek a kiállításához. A tárlat október végéig látható Rimaszombatban és a tervek szerint hamarosan egy vándorkiállítás válhat majd belőle, hogy a régió minél több településén megtekinthessék az érdeklődők. Agócs Róbert hetilapunknak elárulta, nagyon örült a felkérésnek, a szakrális témák egyébként is közel állnak hozzá.

Látogatóközpont épül a múzeumban

2023. október 28. – ma7.sk

A jelenleg is zajló munkálatok során egy modern látogatóközpont alakítanak ki a rimaszombati Gömör-Kishonti Múzeumban. Az intézmény a közelmúltban folyamatos megújuláson ment keresztül, hosszú idő után sor került a régi faablakok cseréjére, majd a

múzeum udvara is megszépült, térkövekkel rakták ki a járdákat. Kerényi Éva igazgató hetilapunknak elmondta, hogy a múzeum előterének felújítása 2021 augusztusára nyúlik vissza, akkor készültek el a látványtervek Martina Ťažká, besztercebányai építészmérnök jóvoltából. Idén januárban pedig kiderült, hogy a pályázat sikeres lett, így európai uniós forrásból vissza nem térítendő támogatást nyertek a bejárat revitalizálására és a látogatóközpont létrehozására. A pályázat összértéke 96 102 euró, amiből az 5 százalék önrészt az intézmény fenntartója, a Besztercebányai Megyei Önkormányzat finanszírozza. A felújítás során teljesen megváltozik a múzeum bejárat rész, a méreletes vasrácsok helyét szenzoros üvegajtó veszi át.

Feltaláló a hasznos munka szolgálatában

2023. október 29. – ma7.sk

A munkagépek és a barkácsműhelyek férfias világa ritkán hozza lázba a nőket, de tény, hogy az alkotásban, a dolgok feltalálásában és megvalósításában rengeteg izgalom van. Mosolyogva vezet be a szépen berendezett, csillogóan tiszta műhelyébe a nádszegi Szabó Gyula, akit én nemes egyszerűséggel feltalálónak neveznék. A magyar–latin szakos fordítót a tizenhatodik helyre sorolták a világ formatervezőinek rangsorában, gépi formatervezés kategóriában. Ritka jelenség az, hogy a kis Felvidékről, a mátyusföldi Nádszegről valaki a világ tizenhatodik legjobb tervezője legyen. Gyulát régóta ismerem, pár évfolyammal előttem végzett a galántai Kodály Zoltán Gimnáziumban, és a magyar nyelv és irodalom iránti elkötelezettségünknek köszönhetően is találkoztunk már előadásokon, fórumokon. Szerény és roppant okos ember, latin nyelvből is fordított már műveket, és több tanulmánya született az antik világról. Magyar–latin szakos tanárként mindössze két napot töltött az oktatásban, mert rájött, hogy a kötött, rossz startvonalról induló oktatási rendszerünk nem az ő világa, igazi alkotói hivatását a műhelyben találta meg és tudja kamatoztatni. Gyula szerint a latin nyelvből való fordítás hasonlít a formatervezéshez, mindkettőhöz kell a precizitás, az elkötelezettség és a kitartás.

Visszakerült a helyére az első honvédemlékmű

2023. október 29. – ma7.sk

Visszakerült eredeti helyére, Roskoványba az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc legrégebbi emlékműve. A Sine Metu, a Nemzeti Örökség Intézete és a Csemadok együttműködésében felállították a megújult emlékművet, fákat ültettek, padokat és információs táblát helyeztek el. A koszorúzott csonka oszlop a legelső honvédemlékmű, amelyet illegalitásban állítottak 1851-ben, mindössze két évvel az 1849-es héthárs-vörösalmai ütközet, másik nevén a roskoványi csata után. Dessewffy Gyula Mór lubotini ügyvéd és korábbi honvéd hadbíró hadnagy, valamint ismeretlen „hazafias úrihölgyek” kezdeményezésére 1851 júniusában állították fel Bánó József földbirtokos, későbbi képviselő birtokán, Roskovány falu határában. Az emlékmű érdekessége, hogy külső részén csak a héthársi csata dátuma volt látható. Az elesett honvédeknek emléket állító feliratot csak a megrendelők és a kőfaragó ismerhették, az ugyanis azon a felületen található, amelyen két kötömb egymásra fekszik, vagyis, ha az emlékmű áll, nem látható.

Több településen is megemlékeztek Szenczi Molnár Albertről

2023. október 29. – felvidek.ma

Ötvennegyedik alkalommal szervezi meg a Szenczi Molnár Albert Napokat a Csemadok Szenci Területi Választmánya a Csemadok Országos Tanácsa megbízásából. A rendezvénysorozat hivatalosan október 6-án nyílt meg, de már szeptemberben is volt két rendezvény, amelyet ennek keretében tartottak meg, így is emlékezve Szenc híres szülöttére. Szeptemberben egy tanulmányút és a Szenci járás magyar elsőseinek és újszülötteinek köszöntését a Szenczi Molnár Albert Napokon belül tartották meg, majd Szenczi Molnár Albert köztéri szobránál koszorúzási ünnepséggel és kiállítással, koncerttel hivatalosan is megnyílt az 54. Szenczi Molnár Albert Napok, mellyel a zsoldárfordító, nyelvész emléke előtt tisztelegnek a környékbeli magyarok. A megnyitó után több településen is voltak rendezvények, október 8-án Boldogfán a hősi halottak emlékművénél az aradi és a pozsonyi vértanúkra is emlékeztek, a koszorúzás előtt Neszméri Tünde, a Csemadok elnökségi tagja, Pozsony megyei képviselő mondott beszédet.

A délvidéki magyar színjátszás napja: G. Erdélyi Hermina kapta a Pataki-gyűrűt

2023. október 29. – Vajma.info

G. Erdélyi Hermina, a szabadkai Népszínház Magyar Társulatának művésze vehette át a legrangosabb vajdasági színházi elismerést, a Pataki Gyűrű díjat vasárnap Szabadkán. A színésznő a szabadkai Népszínház Az Iglíc című előadásának címszerepében nyújtott alakításával érdemelte ki az elismerést. A Caryl Churchill szövege alapján készült előadást Siflis Anna rendezte. Az Iglíc felnőtteknek szóló tündérmese, amely egy miénkkel párhuzamos világról szól, amelyet furcsa lények, alakváltók, tündérek és koboldok laknak - mesélték a darab bemutatója előtt a készítőik. Az Iglíc is egy ilyen lény, amely különböző alakokat vesz fel, hogy tartozzon végre valakihez, hiszen nem vágyik másra, csak szeretetre. G. Erdélyi Hermina a próbafolyamattal kapcsolatban korábban a szabadkai Pannon RTV-nek elmondta: érdekes folyamat volt megfejteni az Iglíc céljait, a szöveg nyelvi bravúrijait, végül ezeket igyekezett a néző számára is érthetővé tenni.

Már meg is rongálták a botrányos szabadkai feliratot

2023. október 29. – Vajma.info

Kiseb botrányt okozott Szabadkán a minap kihelyezett I ♥ KEPTBÁROIII felirat. A cirill és latin betűkből összeeszkábált szerb-magyar-angol nyelvű szöveget máris meg rongálták, tudósít a Magyar Szó. A latin betűs I-t és az ékezetes Á betűt rongálták meg az éjszaka folyamán. A helyszínre a rendőrök is kivonultak, tudósított a napilap.

Pásztor Bálint: Számunkra is fontos projektumok támogatása vált biztossá a költségvetésben

2023. október 27. – Vajma.info

Számos, számunkra fontos projektum anyagi támogatása vált biztossá a tegnap elfogadott országos költségvetésben, a háborúk okozta nehézségek ellenére is, írja Facebook-bejegyzésében Pásztor Bálint, a VMSZ frakcióvezetője a szerb parlamentben. Íme az ott közzétett lista: Az új év első napjától 14,80%-os nyugdíjemelést irányoz elő, ami immár 56,10%-ot fog jelenteni két év tekintetében. A közszférában dolgozók (tanárok, orvosok, ápolók, szociális dolgozók stb.) bére 10%-kal fog emelkedni január 1-től. Folytatódik a horgosi határátkelő bővítésének építése. Támogattuk a költségvetés elfogadását, mert pénzeszközöket biztosít:

Nagyszabású rendőrségi akciók a határsávban

2023. október 28. – Vajma.info

A szabadkaiak és a környező falvak lakói a kora hajnali óráktól fegyveres rendőri erőkre figyelhettek fel az utcákon, amiből arra lehet következtetni, hogy a páncélozott járművekkel felvonuló biztonsági erők jelenléte sokkal fokozottabb lesz az elkövetkező időszakban, tudósít a Subotica.com. Egy csoport terepszínű egyenruhás az eligazítás után több helyszínre is kivonult. A polgároktól érkező információk szerint az akciók péntek este kezdődtek, amikor a rendőrök az illegális szálláshelyekről begyűjtötték az ott tartózkodó migránsokat. Az akciók egész éjszaka és délelőtt is folytatódtak. Legújabb információk szerint a határ menti sávban táborokat építenek a biztonsági erők tagjai számára. - Ma éjjel 3 óra körül megkezdődött a Belügyminisztérium egységeinek bevetése, amelyet Dejan Luković tábornok vezet.

Házvásárlási pályázatot tett közzé a Prosperitati Alapítvány

2023. október 28. – Magyarszo.rs

Az elmúlt nyolc év egyik legnépszerűbb pályázatát hirdette meg ismét a Prosperitati Alapítvány, nevezetesen a falusi házak vásárlását támogató pályázatot. Juhász Bálint ügyvezető szavai szerint az elmúlt években szinte nem múlt el nap, hogy a polgárok ne érdeklődtek volna az említett kiírás iránt, mindenkit az érdekelt, hogy mikor jelenik meg ismét a szóban forgó pályázat. Pénteki, Szabadkán megtartott sajtótájékoztatóján Juhász Bálint abbéli örömeinek adott hangot, hogy három év után a Prosperitati Alapítvány ismét pályázatot írhatott ki. A kiírást már közzétették (<https://www.prosperitati.rs/falusi-hazak-vasarlasa-2>) míg pályázni november 15-e és 2024. január 15-e között lehet, emelte ki Juhász Bálint. Megjegyezte, a „szülőföldön maradás vonatkozásában felesleges hangsúlyozni az említett kiírás jelentőségét”. Rámutatott, a korábbi években mintegy 1100 család, valamint gyermekét egyedül nevelő szülő talált saját otthonra a támogatásnak köszönhetően.

Elhelyezték a kegyelet virágait a Megtépázott Krisztus szoborcsoportnál

2023. október 29. – PannonRTV

Az 1944-45-ben kivégzett ártatlan magyar áldozatokra emlékeztek Csúrogon. A kegyeleti megemlékezést a 10 évvel ezelőtti szerb-magyar történelmi megbékélés jegyében tartották. Teleki Júlia 10 hónaposan élte túl a csúrogi vérengzést. Édesapját és rokonságát veszítette el. A Megtépázott Krisztus szoborcsoportnál elmondta, nem lehet szőnyeg alá söpörni azt, amit tettek. Nem lehet semmissé tenni, erre emlékezni kell. Teleki Júlia, túlélő: „Arra kérem a jövő nemzedékét, a fiatalokat, hogy ezt nem szabad elfelejteni. Mi túlélők már nem leszünk, meghalunk, nincs, és ha nem jönnek a fiatalok a megemlékezésre, akkor ez el lesz felejtve. Ezt nem szabad elfelejteni, mert ezek a halottak nem a mi apáink, hanem az egész nemzet áldozatai. Ezek magyarok voltak, azért ölték meg őket.” Fremond Árpád, az MNT elnöke kiemelte, nem véletlen, hogy Csúrogon történt a történelmi megbékélés, itt ugyanis számos ártatlan magyar áldozatot végeztek ki. Fremond Árpád, elnök, Magyar Nemzeti Tanács: „Fontos kimondani azt, hogy azokat, akiket kivégeztek vagy elüldöztek, azok ártatlan magyarok voltak, nem vettek részt harcokban, fegyvertelenek voltak.

Mikita: Kárpátalja élen jár az ukrán gazdaság növekedése terén

2023. október 27. – Kárpátalja.ma

Viktor Mikitával, a Kárpátaljai Megyei Katonai Közigazgatás (OVA) vezetőjével találkozott Alex Rovt, Ukrajna tiszteletbeli szegedi konzulja és Hennagyij Gutman, a Csizaj borvállalat vezetője október 27-én. A munkamegbeszélés fő témája Kárpátalja gazdasága köré épült. Viktor Mikita kiemelte, hogy régiónk élen jár a gazdasági növekedés, valamint a biztonsági helyzet tekintetében. Mint mondta, 2022-ben a megyénkbe áttelepült gazdasági vállalatok mintegy 21 millió hrvnyát fizettek be a helyi költségvetésbe. Az idei év első kilenc hónapjában pedig már közel 81 millió hrvnyát. A kormányzó azt is elmondta, hogy idén a jogi személyek száma 27 913-ra nőtt, a vállalkozók száma pedig 50 151-re emelkedett.

Európai Unió pályázati lehetőségeiről a kárpátaljaiaknak

2023. október 27. – Kárpátalja.ma, Karpat.in.ua

Kárpátaljai szervezetek, önkormányzatok, alapítványok, egyházak, vállalkozások számára szerveztek szakmai képzést október 27-én. Az Ortutay Elemér Magyar Görögkatolikus Szakkollégiumban megvalósuló esemény témája az Európai Unió által kárpátaljaiak számára is elérhető pályázati lehetőségek ismertetése volt. A képzés a Magyar Fejlesztésösztönző Iroda Nonprofit Kft. és az M. Oltalom Jótékonyági Alapítvány közös szervezésében valósult meg. A rendezvényt Egressy Miklós görögkatolikus pap nyitotta meg, aki hangsúlyozta az elérhető támogatások kihasználásának fontosságát.

„Beregszász szíve”: bemutatták az egykori zsinagóga tervezési munkálatait

2023. október 28. – KISZO.net

A régi és az új összeillesztése. Kisfilm készült a tervezési munkálatokról. 2022. február 18-án Magyar Levente, Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériumának parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes Beregszászban jelentette be Ukrajna és Magyarország közös projektjét, a Beregszászi Városi Művelődési Ház (volt Nagyzsinagóga) épületének rekonstrukcióját. Úgy volt, hogy a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és a Beregszászi Városi Tanács kezdeményezésére, Magyarország Kormányának anyagi hozzájárulásával, valamint a Kárpátaljai Megyei Katonai Közigazgatás, az Emlékezet és Gyökerek Nemzetközi Jótékonyági Alapítvány és a Shalom Jótékonyági Alapítvány támogatásával 2023-ban megkezdődnek az épület felújítási munkálatai.

Harmincöt éves az Ungvári Hungarológiai Központ

2023. október 28. – Kárpátalja.ma, Karpat.in.ua

Létrejöttének 35. évfordulóját ünnepelte az Ungvári Hungarológiai Központ. An intézmény ez alkalomból nemzetközi tudományos konferenciát rendezett „A hungarológia aktuális kérdéseinek kutatása napjainkban” címmel. A nyitóünnepségen felszólalt dr. Pusztay János, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára és az uráli nyelvek és népek kutatója. Lapunk vele beszélt az intézet megalapításáról és kulturális szerepéről.

Megérkeztek az iskolapadok a Nevetlenfalui Középiskolába

2023. október 28. – karpataljalap.net

Utolsó helyszínként a Nevetlenfalui Középiskolába is megérkeztek azok a minőségi iskolapadok és székek, amelyeket a Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálat (BJMSZ) a testvérszervezetével, a Johannita Segítő Szolgálattal karöltve szállított Németországból Kárpátaljára. A Máltai Szeretetszolgálat testvérszervezetével, a Johannita Segítő Szolgálattal közösen az elmúlt nehéz időszakban már megannyiszor támogatta a vidékünkre érkezett áttelepülteket ellátó intézmények, valamint a helyi oktatási és szociális ellátóközpontok munkáját. Az elmúlt hónapban a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Társulásának (KHÖT) közreműködésével a több mint 400 iskolapadból álló adományból a Técsői Református Líceum és az Ungvári Dayka Gábor Líceum is részesült.

Ünnepélyes keretek között adták át a Tiszacsomai Jurtamúzeumot

2023. október 29. – Karpat.in.ua, karpataljalap.net

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanácssal (KMTT) együttműködve az Európai Unió által meghirdetett HUSKROUA program keretében lehetőséget nyert tájházak létrehozására a Beregszászi járás területén. A Felső-Tisza-vidék épített és szellemi örökségének tárháza elnevezésű projekt záróakkordjaként átadásra kerülnek a felújított vagy újonnan létrehozott intézmények, melyek közül elsőként október 27-én a Tiszacsomai Jurtamúzeum kapuja nyílt meg a látogatók előtt. A jurtamúzeum ünnepélyes megnyitóján elsőként Mester András, a KMTT elnöke köszöntötte a megjelenteket. Kiemelve

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. október 30.

az élő tájházak jelentőségét és a projekt eredményeit összegezve elmondta: a programba Kárpátalján négy tájház került be, melyek mindegyike a magyarokra és a vidéken élőkre jellemző egy-egy meghatározó mesterséget mutat be.

Tájházat avatott a KMKSZ és a KMTT Salánkon

2023. október 29. – Karp.at.in.ua, karpataljalap.net

Folytatódik a KMKSZ és Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács a Nyíregyházi Fejlesztési Ügynökséggel közösen megvalósuló élő tájház programja Kárpátalján. Az Európai Unió támogatásával a határon átnyúló közös turisztikai projekt keretében Salánkon adták át azt a tájházat, amely legfőképp a bodnár mesterek munkáját mutatja be. A tájház Salánk egyik legrégebbi portáján került kialakításra. Nagyon bonyolult és nehéz időszakot élünk. A túlélés a legfontosabb cél sok közösség, így a kárpátaljai magyarok számára is. Ezt mi a történelmi múltba nyúló gyökereinken keresztül tudjuk megvalósítani – fogalmazott Barta József, a KMKSZ alelnöke. A projekt zárásaként a közeljövőben a nagymuzsalyi, a borászati és gyümölcsfeldolgozási hagyományokat bemutató tájház átadására kerül sor.

Kárpátalján is bemutatták Kálnoky Boris könyvét

2023. október 29. – Karp.at.in.ua

A Mathias Corvinus Collegium beregszászi központja az idei év szeptemberétől új épületben kezdte meg a tanévet. Ennek köszönhetően az intézmény nagyobb teret kapott, ezáltal az elmúlt két hónapban lehetőségük nyílt arra, hogy több ismert anyaországi előadót is meghívjanak. Legutóbb Kálnoky Boris, az MCC média iskolájának vezetője látogatott Kárpátaljára, hogy vidékünkön is bemutassa legújabb könyvét, melynek címe: „Őseim földje – a Kálnoky család története”.

Tájházavató Salánkon

2023. október 30. – Karp.at.in.ua

Október 28-án még az ég is rámosolygott a gazdag történelmi múlttal, hagyományvilággal rendelkező ugocsai község, Salánk főutcáján ékeskedő tájház megnyitójára érkezett vendégek, valamint az egybegyűlt helyi lakosokra. Elsőként Kalanics Éva, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) helyi alapszervezetének az elnöke köszöntötte a megjelenteket. Mint kifejtette, a KMKSZ a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanáccsal (KMTT) együttműködve, az Európai Unió által meghirdetett HUSKROUA program segítségével lehetőséget kapott arra, hogy három tájházat hozzon létre a Beregszászi járásban. A projekt a Felső-Tisza-vidék épített és szellemi örökségének tárháza nevet viseli, melynek záró részeként kerülnek átadásra a tájházak: a tiszacsomai, a salánki, illetve a nagymuzsalyi.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2023. október 27. – Kossuth Rádió

Megkeseríti a szerb-magyar határsávban élők mindennapjait az embercsempészbandák egymás közötti leszámolóása. Péntek reggel ismét fegyverropogás ébresztette a horgosiakat. A bandaháború mérlege 3 halott. Nem helybeliek.

A magyarságkutatás az egész nemzet jövőjét befolyásolja, mert benne van minden, ami az önismeretünkhöz tartozik: a kultúra, a nyelv, a hagyományok ápolása. Erről Szili Katalin miniszterelnöki főtanácsadó beszélt az Ungvári Nemzeti Egyetem Hungarológiai Központjának 35. évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi tudományos konferencia megnyitóján.

Tehetséggondozó programja és 5 elemző-, kutató intézete után megalakult a Mathias Corvinus Collégium hatodik intézete, a Magyar Összetartozás Intézet is. Igazgatója, Margittai Gábor és igazgatóhelyettese, Major Anita több évtizede foglalkozik a magyar összetartozás kérdéseivel, a magyar identitás kutatásával, a külhoni magyarság és az anyaországi magyarok kapcsolatával. Csütörtök este tartották a Magyar Összetartozás Intézetének bemutatkozó előadását.

Szlovákiában a választási kudarc után természetesen sok vélemény jelent meg a sajtóban. Óry Péter, a Szövetség jelöltje, Csallóközcsütörtök polgármestere szerint azonban mélyreható elemzésre, illetve a párt előtt álló lehetséges utak számbavételére van szükség. Ő például több lehetőséget is lát, dönteni azonban a pártnak kell.

Ma már csak alig néhány lap jelenik meg nyomtatásban Erdélyben, pedig igény lenne rá. A Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete éppen ezért ma délután konferenciát szervezett, amelynek témája az írott sajtó jelene és jövője. Az újságok megjelenésének egyik feltétele a megfelelő terjesztés lenne. – mondja Szekeres Attila, a Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesületének külkapcsolati megbízottja.

A Marosvásárhelyen zajló Bernády Napok zárónapján - ma délelőtt – ünnepélyesen átadták a felújított Bernády teret. A város egyik jelképének számító, a Vártemplom lábánál elhelyezkedő kis parkban áll a városépítő polgármester: Bernády György szobra. A megújult tér méltó emlékhely és a belváros egyik vonzó látványossága lett - mondták az ünnepség résztvevői.

Határok nélkül

2023. október 28. – Kossuth Rádió

A Galántai táncok Kodály gyermekkorába vezet vissza. A zeneszerző 1885 és 1892 között itt nevelkedett, és első, meghatározó zenei élményeit is ekkor szerezte, valamint a házi muzsikáláson túl cigánybandák játékát is megismerhette. Galánta ugyanis híres volt a cigány muzsikusról, olyannyira, hogy a 19. században voltak olyan kottakiadó cégek, akik közreadták e formációk dallamait.

Kodály ezekből a 18. századi gyűjteményekből válogatva állította össze zenekari szvitjét 1933-ban, az akkor 80. évfordulóját ünneplő Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara számára.

A Dohnányi Ernő vezényelte ősbemutatót követően a Galántai táncok azonnal felkerült a világ zenekarainak repertoárjára.

Amikor 1982-ben a világ Kodály Zoltán születésének 100. évfordulóját ünnepelte, a legrangosabb zenei színpadokon mintegy 3 ezer szimfonikus hangversenyt tartottak a Mester tiszteletére, s azok majd mindegyikében elhangzott a Galántai táncok. Ezt a művet, és Kodályt ünnepelték a múlt hétvégén egy emléktáblával és hangversennyel Galántán, annak kapcsán, hogy a mű 90 évvel ezelőtt hangzott el először.

Kassának állandó színháza már a 18 század végén is volt, de magyar szó csak 1816-ban hangzott el a színpadán. A magyar nyelvű színjátszás virágkora Kassán az Erdélyi Énekes Társaságból kivált, és ideérkező színészekkel köszöntött be. Csúcspontja 1833-ban a Bánk bán bemutatója volt. A régi színház leégett a 1884-ben, az újat 1899-ben nyitották meg. és ezután a kassai magyar színjátszás legsikeresebb évei következtek, a fénykor az első világháborúig tartott. Nyaranta a kassaiak Brassóban vendégszerepeltek. 1916-ban a román betörés után elmenekült a társulat, hogy 2023 októberéig vissza sem nézett. Több mint száz évnek kellett eltelnie, hogy a kassai Thália Színház újra a Kárpát-kanyarba érkezzen a VII. Magyar Színházfesztiválra. Márai Sándor Kaland című darabját mutatták be.

Régészeti, történelmi és szociográfiai kutatások, a népi mesterségek, a hagyományos gazdálkodás, a népzene, az iskolai és a népi színjátszás - ezekkel a témákkal került az utóbbi 15 évben Énlaka a tudományos élet térképére. Idén a székelyföldi műemlékvédelem témában tartották meg szeptember közepén az Énlaka-konferenciák 9. kiadását. Most itt jönne az, hogy a hagyományoknak megfelelően a település kultúrházában, de az idei szakmai fórumot online bonyolították. Többek között erről is beszélt Visy Zsolt régészt, a Pécsi Tudományegyetem professor emeritusát, az Énlaka-konferenciák társszervezőjét.

Kárpát-medence

2023. szeptember 15. – M1

Újabb fejlesztések az Oroszkai Hadtörténeti Múzeumban

Új kiállítóterekkel és látványelemekkel bővült a felvidéki Oroszkán található Hadtörténeti múzeum. A Nemzetpolitikai államtitkárság támogatásával megvalósult fejlesztéseknek köszönhetően még teljesebb képet kap a látogató az első és második világháború korszakáról, a környéken lezajlott harcokról, a magyar honvédek helytállásáról.

Nagydobronyi piros kertek

Nagydobrony Kárpátalja legnagyobb magyarlakta községe: sajátos sziget a nyelvterület észak-keleti peremén. A közfelfogás szerint az itt élő emberek évszázadokon keresztül makacsul elzárkóztak a külvilágtól. Gondolkodásuk, viseletük, beszédük, szokásrendjük sok tekintetben eredeti vonásokat őriz. A krónikák először 1248-ban említik, de valószínűleg létezett korábban is, csak a tatárok elpusztították. Volt a Dobók birtoka, a Perényieké és a Rákócziaké is. A két világháború nem kímélte Nagydobronyt sem, ám lakói minden nehézség ellenére is kitartottak

Magyarkanizsa község napja

Magyarkanizsa község Délvidék északi részén, a magyar határ közelében fekszik. Tizenhárom település alkotja, székhelye Magyarkanizsa. Csendes tiszamenti városka, ahol a lakosság 90 százaléka magyar. Október 20-án ünneplik a község napját, a török hódoltság alóli felszabadulás évfordulóját. A négynapos programsorozat fókuszában évek óta a helyi, községbeli értékeik, kiemelkedő művészeik, a közösséget összefogó, azt fejlesztő egyéniségek állnak.

Mézünnep Háromszéken

Az idei mézkirálynővel az élen vonultak be a székelyföldi mézlovagrendek képviselői a sepsiszentgyörgyi Szent József-plébániatemplomba, hogy ünnepi szentmisén áldást kérjenek munkájukra. A Nektária Székelyföldi Mézverseny résztvevőinek látványos felvonulása sok érdeklődőt vonzott. A mézlovag avatással fűszerezett ünnep természetesen a méhésztársadalom hétköznapijairól is szólt. Így a méhek pótolhatatlan szerepétől a gazdálkodási szempontokon át a termék értékesítéséig a felmerülő kihívások egész sorát lehetett megbeszélni.